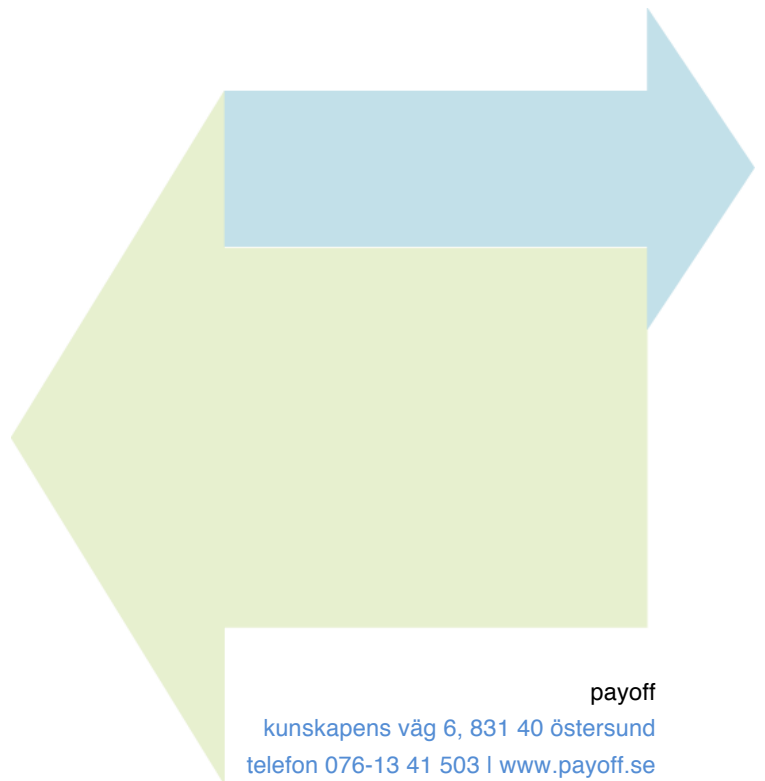

Samhällsekonomisk utvärdering

Projekt IVAR - Integration Via Arbete
Slutrapport

Östersund, 2014-03-25

payoff

kunskapens väg 6, 831 40 östersund
telefon 076-13 41 503 | www.payoff.se

Innehåll

INNEHÅLL	2
UTVÄRDERINGEN I SAMMANDRAG	3
INLEDNING	7
MÅLGRUPP	7
MÅL	7
GENOMFÖRANDE AV UTVÄRDERINGENS BERÄKNINGAR	7
MER INFORMATION OM PROJEKT IVAR	8
AVGRÄNSNINGAR OCH ANTAGANDEN	8
PROJEKTETS KLASIFICERING	8
RAPPORTENS STRUKTUR	9
KLASIFICERING, POTENTIAL OCH REDOVISNING AV OLIKA NYCKELTAL	9
KÄNSLIGHETS- OCH SOCIOEKONOMISK ANALYS	9
EKONOMISK ANALYS	10
SAMHÄLLSEKONOMISK POTENTIAL OCH VERKNINGSGRAD	10
BEGREPPSFÖRKLARING, TABELL 1	10
POTENTIALENS FÖRDELNING PÅ PRODUKTION OCH REAL RESURSFÖRBRUKNING	11
INTÅKTER	12
RESULTAT/LÖNSAMHET	13
SAMHÄLLET SOM HELHET	14
KOMMUNEN	14
STATEN TOTALT	14
KÄNSLIGHETSANALYSER	14
KÄNSLIGHETSANALYS 1, PÅVERKAN AV YTTRE FAKTORER	15
KÄNSLIGHETSANALYS 2, RESULTATETS STABILITET	15
KÄNSLIGHETSANALYS 3, ÅTGÄRDSKOSTNADEN AVSKRIVS PÅ TRE ÅR	15
JÄMFÖRELSE MED LIKARTADE PROJEKT	15
JÄMFÖRANDE VÄRDEN	15
SAMMANFATTNING AV DEN EKONOMISKA ANALYSEN	16
SAMMANFATTNING	17
SAMHÄLLET	17
KOMMUNEN	18
JÄMFÖRELSE MED LIKARTADE PROJEKT	19
BILAGOR	20
BILAGA 1	20
KOMPLETTERANDE TABELL, SAMHÄLLSEKONOMISK UTVÄRDERING	20
BILAGA 2	20
VAD ÄR NYTTOSAM?	20

Utvärderingen i sammandrag

IVAR var ett arbetslivsinriktat ESF-projekt som riktade sig till personer med kombinationen utländsk bakgrund och låg utbildningsnivå. Projektägare var Sollefteå kommun som också stod för 60 procent av finansieringen.

Projektet startade i april 2012 och avslutades i mars 2014.

payoff AB har fått i uppdrag av Sollefteå kommun att utvärdera de samhällsekonomiska effekterna för alla de 25 individer som deltagit i projekt IVAR. Uppdraget innehåller även en utvärdering med avseende på resultat och effekter av verksamheten. Resultatet av den utvärderingen redovisas i en separat rapport. Vi rekommenderar den intresserade att ta del av bägge utvärderingarna för att få en helhetsbild av projektets genomförande och resultat.

För att genomföra den samhällsekonomiska utvärderingen har payoff's modell, Nyttosam, använts. Läs mer om Nyttosam i rapportens bilagedel.

I denna rapport presenteras resultatet av den samhällsekonomiska utvärderingen. I sammanfattningen redovisas de ekonomiska resultaten i korthet. För utförligare presentation och redovisningar se avsnitten Ekonomisk analys samt Slutsatser och diskussion.

Utvärderingen i sammanfattning

Den samhällsekonomiska utvärderingen av projekt IVAR visar att projektet skapar positiva samhällsekonomiska effekter genom att det är lönsamt elva månader efter att deltagarna lämnat insatsen. Detta baseras på de 25 deltagare som ingår i utvärderingen. Om situationen för deltagarnas produktivitet och resursförbrukning ligger kvar på samma nivå (eller högre) är effekten av projektet också positiv på sikt.

Kommunen, landstinget och staten har alla ökat sina intäkter/alternativt minskat sina kostnader. För kommunen är projektet lönsamt efter 13 månader.

Deltagarna har genom sin medverkan i projektet ökat sina disponibla inkomster med 15 000 kr per deltagare och år.

Samhällsekonomisk utvärdering

Nyckeltalen i sammandrag för projekt IVAR

Under denna rubrik redovisas de ekonomiska resultaten i korthet. För utförligare presentation och redovisningar, hänvisas till övriga delar av rapporten.

Projektets resultat har beräknats utifrån två tidshorisonter, på kort sikt (ett år) och på medellång sikt (fem år).

Resultaten redovisas dels för samhället som helhet, men även ur de inblandade aktörernas olika perspektiv. Dessa är:

- Kommunen
- Landstinget
- Staten totalt
 - Arbetsförmedlingen
 - Försäkringskassan
 - Staten övrigt
- Deltagarna
- Försäkringsgivarna

Resultat: Samhället som helhet

- *Samhället* har efter ett år intäkter på 4,2 mkr, motsvarande 167 000 kr per deltagare. Detta kommer att vara årligen återkommande intäkter så länge individernas situation inte förändras avseende sin produktivitet och resursförbrukning. Efter avräkning av kostnaderna är lönsamheten positiv och beräknad till 391 000 kr på kort sikt, ett år, 16 000 kr per deltagare och år. På medellång sikt, fem år, är lönsamheten prognostiserad till 17,1 mkr motsvarande 684 000 kr per deltagare. Denna prognos bygger på att resultatet efter ett år kvarstår oförändrat även kommande fyra år.
- Om projektkostnaden i stället "avskrivs" under tre år är lönsamheten på kort sikt, ett år, 2,9 mkr.
- *Återbetalningstiden* för samhället är elva månader medan avkastningen per satsad krona är 1,10 kr på kort sikt och 5,52 kr på medellång sikt.
- *Verkningsgraden*, ett mått på hur effektivt verksamheten arbetat med att minska utanförskapet, har varit 27 procent. Detta resultat har uppnåtts genom att många av deltagarna kommit i arbete i efterläget.

Resultat: Övriga aktörer

- *Kommunen* uppvisar på kort sikt minskade kostnader för ekonomiskt bistånd och handläggning. Genom att även skatteintäkterna ökat är totala intäkten för kommunen 1,7 mkr, motsvarande 69 000 kr per deltagare. När kostnaden för kommunens finansiering är avräknad är lönsamheten på kort sikt dock negativ -106 000 kr (-4 200 kr/deltagare). På fem års sikt är prognosen att lönsamheten för kommunen är 6,8 mkr vilket motsvarar 271 000 kr per deltagare. Återbetalningstiden är 13 månader för kommunen.
- *Landstinget* har ökade intäkter på 339 000 kr, motsvarande 14 000 kr per deltagare, efter ett år vilket är kopplat till ökade skatteintäkter.
- *Arbetsförmedlingen* har ökade kostnader på -72 000 kr på kort sikt

- *Staten* totalt, dvs. Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen plus övriga effekter som påverkar staten, har minskade kostnader/ökade intäkter på 1,3 mkr. Lönsamheten är dock negativ då staten/EU är med och finansierar projektet, -640 000 kr med en återbetalningstid på 18 månader. På medellång sikt är lönsamheten 4,6 mkr vilket motsvarar 186 000 kr per deltagare.
- *Deltagarna* har ökat sina disponibla inkomster sammantaget med cirka 388 000 kr per år, motsvarande 16 000 kr per deltagare och år. Skillnaden är stor mellan deltagarna, som mest har inkomsten ökat med 98 000 kr för en deltagare och minskat med -159 000 kr per år för en deltagare. Denna deltagare har dock påbörjat sina studier och har då troligen tagit lån för att finansiera studierna. Eftersom lånen är en skuld tar vi inte med dem som en inkomst i våra beräkningar (däremot medräknas bidragsdelen från CSN).
- *Försäkringsgivarna* har fått ökade intäkter med 409 000 kr per år genom att sociala avgifter inbetalats för de deltagare som erhållit en anställning.

Denna slutrapport visar att projekt IVAR är lönsamt för samhället elva månader efter att de 25 deltagarna lämnat insatsen. Anledningen till det lönsamma resultatet är att många av deltagarna kunnat lämna sitt beroende av försörjningsstöd och erhållit arbete. Intäkten för samhället pga. detta är dels minskad handläggning av försörjningsstöd, dels värdet av den produktion som därmed skapas.

Den samhällsekonomiska potentialen i föreläget (perioden 12 månader före insats) var i genomsnitt 608 000 kr medan den i efterläget (perioden 12 månader efter insats) minskat till 441 000 kr. Skillnaden utgörs av den genomsnittliga intäkten per deltagare, 167 000 kr. Verkningsgraden är därmed 27 procent (167 000/608 000) vilket är, jämfört med andra liknande projekt ett mycket bra utfall.

Genom att den samhällsekonomiska kostnaden för att driva projektet varit cirka 151 000 kr per deltagare är lönsamheten uttryckt monetärt (i kronor) 16 000 kr (167 000 - 151 000).

Om resultatet efter ett år bibehålls oförändrat i ytterligare fyra år är intäkten per deltagare 835 000 kr vilket ger en lönsamhet på medellång sikt på 684 000 kr per deltagare.

Den stora frågan är om den prognosticerade lönsamheten efter fem år kommer att realiseras? Givetvis är detta inget vi med säkerhet kan uttala oss om redan nu eftersom det är så många olika faktorer som påverkar, och kommer att påverka, alla de 25 deltagarnas situation på arbetsmarknaden.

Det som talar emot denna utveckling är att många av deltagarna har kommunala anställningar som är mer eller mindre kraftigt subventionerade av kommunen. Kan inte de berörda deltagarna vara kvar i dessa arbeten alternativt inte komma vidare in på den reguljära arbetsmarknaden är risken stor att de minskar sitt bidrag till samhällets produktion (BNP).

Det som talar för utvecklingen mot bibehållen (eller ännu hellre ökad) lönsamhet är att deltagarna stärks så pass mycket under insatsen att de med ökad kompetens och ökat självförtroende kan ta steget från kommunalt subventionerade anställningar till jobb på den reguljära arbetsmarknaden. Inte minst pga. demografiska skäl kommer

arbetsmarknaden - såväl den privata som den offentliga - behöva "nya" sökanden inom kort då alla 40-talister lämnat arbetslivet.

En annan faktor som pekar i positiv riktning är att flera av deltagarna sökt sig till utbildning. På kort sikt genererar detta inga intäkter för samhället förutom att de som uppburit försörjningsstöd bidrar till samhället genom att några socialsekreterare kunna frigöra tid för andra arbetsuppgifter/kommuninvånare. Snarare tvärtom, utbildningen är på kort sikt en kostnad för samhället även om det egentligen är frågan om en investering som kan ge mycket god avkastning såväl för deltagaren själv som för samhället som helhet. Det innebär att när utbildningen väl är avklarad har dessa personer stärkt sina möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden vilket - allt annat lika - påverkar intäkten och därmed lönsamheten i mycket positiv riktning.

Hur vi än spekulerar i positiva och negativa riktningar finns endast en möjlighet till att ge svar på frågan om projektet kommer vara lönsamt även på längre sikt och det är att göra en uppföljande utvärdering om tre - fem år. Då, och först då, vet vi svaret på denna mycket intressanta fråga!

Även om det är en grannlaga uppgift att jämföra resultatet för ett projekt med resultatet för andra projekt så har vi försökt att göra dessa jämförelser mer rättvisa genom att klassificera våra utvärderingar på det sätt som redovisats ovan.

Vi kan då konstatera att projekt IVAR har bättre utfall i alla de fyra nyckeltal vi använder oss av för att redovisa ett projekts produktivitet och lönsamhet. Nyckeltalen för samhället är följande;

1. Återbetalningstid, elva månader. Beskriver projektets lönsamhet.
2. Lönsamhet per deltagare kort sikt, 15 600 kr. Beskriver projektets lönsamhet efter ett år.
3. Lönsamhet per deltagare medellång sikt, 684 000 kr. Detta är en prognos på projektets lönsamhet efter fem år.
4. Verkningsgrad 27 procent. Beskriver projektets produktivitet.

Inledning

payoff AB har fått i uppdrag av Sollefteå kommun att utvärdera de samhällsekonomiska effekterna för de 25 individer som deltagit i projekt IVAR. I denna rapport presenteras resultatet av den samhällsekonomiska utvärderingen.

Uppdraget innehåller även en utvärdering med avseende på resultat och effekter av verksamheten. Resultatet av den utvärderingen redovisas i en separat rapport. Vi ser gärna att "läsaren" tar del av bägge rapporterna för att få en helhetsbild av projektets arbets sätt och resultat.

Målgrupp

Målgruppen utgjordes av personer med kombinationen utländsk bakgrund och låg utbildningsnivå.

Mål

Övergripande mål:

1. Att öka individens möjligheter till egenförsörjning eller anställning.
2. Att på en makrosocial nivå kan projektet bidra till såväl lösningen av den demografiska utmaningen som till ökad integration.

Mål på medellång sikt:

3. Att öka mängden och takten i utflödet till arbetsmarknaden, för nyanlända och invandrare.
4. Att öka deltagarnas utvecklingspotential, (4) Motivation, (5) Självkänsla, (6) Anställningsmöjlighet och (7) att bidra till ökande medvetenhet om möjligheterna till egen försörjning.

Tillkommer gör ESF:s horisontella mål.

5. Mål om jämställdhetsintegrering.
6. Mål om tillgänglighet.

Genomförande av utvärderingens beräkningar

Beräkningarna baseras på hur de 25 personer som ingår i utvärderingen försörjde sig 12 månader innan de påbörjade medverkan i projekt IVAR jämfört med 12 månader efter att de lämnade projektet.

I föreläget uppbar alla 25 deltagare försörjningsstöd med ett genomsnitt på cirka 8 900 kr per månad, motsvarande cirka 107 000 kr på årsbasis.

I efterläget var det bara fem av deltagarna som under en eller flera månader mottog försörjningsstöd. 17 av de 25 hade någon form av lönearbete och av dessa hade 10 st. anställning hos AME, en hade fått anställning i ett privat skogsföretag, fyra st. hade olika heltidsvikariat på öppna arbetsmarknaden och två hade anställning som språkstöd på Sfi.

Efter samtal med projektledaren gjordes bedömningen att de 12 som hade anställning hos AME och på Sfi hade en anställning som i genomsnitt motsvarade 50 procents lönebidrag, dvs. arbetade med en produktivitet på 50 procent.

Av de åtta som inte hade arbete i efterläget hade fem påbörjat olika typer av studier, två st. var arbetslösa medan en var arbetssökande med a-kassa.

Mer information om projekt IVAR

Ytterligare information om IVAR finns på webben: <http://www.solleftea.se> - sök på IVAR.

Kontakt: Salim Khater, salim.khater@solleftea.se

Avgränsningar och antaganden

För att klara av att bygga upp matematiska modeller och formler som ligger till grund för våra ekonomiska beräkningar har ett antal antaganden och avgränsningar, baserade på etablerad nationalekonomisk teoribildning, gjorts. Utan dessa avgränsningar blir sambanden allt för komplexa att beräkna och tolka. Läs vidare i bilaga 2.

Projektets klassificering

payoff har tagit fram ett system för klassificering av olika samverkansprojekt/verksamheter. Det innebär att likvärdiga projekt/verksamheter klassas in i ett antal separata kategorier. Syftet med klassificeringen är att;

1. skapa krav på tydligare målsättning för verksamheten/projektet
2. möjliggöra jämförelser mellan likvärdiga verksamheter - hur bra är resultatet av aktuellt projekt/vår verksamhet jämfört med likartade projekt/verksamheter?
3. underlätta lärandet av vilka åtgärder som leder till effektivitet och bra lönsamhet och, som i sin tur, möjliggör att vi kan satsa på bra åtgärder för kommande projekt/verksamheter och underlättar en eventuell implementering

Enligt det system för klassificering som payoff tagit fram tillhör IVAR klass T9. Kriterierna för att tillhöra klass T9 är följande;

Steg 1. Projektet är utvärderat med vår standardmetod (efterläge jämförs med föreläge). Detta kriterium har uppfyllts.

Steg 2. Projektets mål är primärt att få in deltagarna i arbetslivet. Detta kriterium har uppfyllts.

Steg 3. Utanförskapet är relativt omfattande för deltagarna. Projektet har en potential per deltagare i föreläget på 608 000 kr. Detta innebär låg produktion och/eller viss resursförbrukning i föreläget.

Steg 4. Resurserna i projektet är stora. Projektet har kostat 151 000 kr per deltagare.

Rapportens struktur

Klassificering, potential och redovisning av olika nyckeltal

Rapporten är upplagd så att den inledningsvis redogör för projektets klassificering, baserad på ett av payoff framtaget klassificeringssystem och vår databas som bygger på tidigare genomförda utvärderingar. Därefter kommer ett avsnitt som redovisar den ekonomiska analysen. Där beskrivs projektets samhällsekonomiska potential. Sedan redovisas de intäkter som skapats utifrån deltagarnas medverkan i verksamheten. I nästa steg redovisas de samhällsekonomiska kostnader projektet haft för deltagarnas medverkan. Slutligen redovisas lönsamheten i form av såväl payoff-tid som en kostnads-/intäktskalkyl på kort och medellång sikt.

Resultaten redovisas dels för samhället som helhet men även för övriga aktörer/aktörer som ingår i samhället; kommunerna, landsting/region, staten samt individer/hushållen och försäkringsgivarna. För staten sker en särredovisning för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och övrigt inom den statliga sektorn, "övrig stat". Resultatet för aktören Försäkringsgivarna avser de sociala avgifter som betalas in till olika försäkringsbolag genom att deltagarna erhåller en anställning.

För kommunen och landstinget/regionen redovisas även intäkterna på kort och medellång sikt uppdelat i finansiella (bistånd och skatter) och reala (handläggning, utredning m.m.) effekter.

I rapportens sista del sammanfattas resultatet av den ekonomiska analysen.

I bilagor finns tabell med kompletterande information om den samhällsekonomiska utvärderingen i tabell och slutligen en kort presentation av Nyttosam.

Känslighetsanalys

Med hjälp av tre olika känslighetsanalyser redovisas först hur lönsamheten påverkas om vi antar att det föreligger extern påverkan (t ex konjunktur, undanträngning etc.) med 25 procent på intäkterna. Vidare visas hur resultatet påverkas om extremvärden (de tre bästa och de tre sämsta på individnivå) exkluderas från beräkningarna. Slutligen redovisas hur den kortsiktiga lönsamheten påverkas om projektkostnaden "avskrivs" under en treårsperiod i stället för att helt och hållet belasta det första året efter deltagarna lämnat projektet.

Ekonomisk analys

Den ekonomiska analysen är uppdelad i sju delar;

- Samhällsekonomisk potential och verkningsgrad
- Intäkter på kort och medellång sikt,
- Kostnader för vidtagna åtgärder
- Lönsamhet på kort och medellång sikt inklusive payoff – tid
- Känslighetsanalyser
- Jämförelser med likartade projekt/verksamheter

Samhällsekonomisk potential och verkningsgrad

I tabell 1 nedan framgår projektets samhällsekonomiska potential. Med det avses vilket samhällsekonomiskt värde som på kort sikt - 12 månader - maximalt kan uppnås när insatsen startade, kopplat till den population som ingår i utvärderingen.

Potentialen kan även uttryckas som att den speglar deltagarnas sammanlagda samhällsekonomiska kostnad när de påbörjade sitt deltagande i verksamheten.

Ett fullständigt lyckat resultat innebär en verkningsgrad på 100 procent, dvs. att hela den i föreläget tillgängliga potentialen kunnat utnyttjas i efterläget genom projektets drivande.

Begreppsförklaring, tabell 1

Med "tillgänglig potential i föreläget" avses den potential som fanns att tillgå då deltagarna kom in i verksamheten. Potentialen är fastställd till det samhällsekonomiska värde som motsvaras av skillnaden mellan ett heltidsarbete med en månatlig lön på 27 150 kr¹ minskat med värdet av deltagarens (eventuella) arbete vid ingång i projektet, plus den (eventuella) reala resursförbrukning i form av vård, omsorg och handläggning som är kopplad till den enskilda individen vid ingång i projektet. För en individ över 25 år som står utanför arbetsmarknaden och inte överkonsumerar vård eller omsorg utgör potentialen cirka 585 000 kr på ett år. Om alla deltagare skulle ha ett produktivt arbete på heltid och inte någon skulle vara i behov av stödresurser vore potentialen noll.

Högsta potential på individnivå i projekt var ca 639 000 kr. Detta är kopplat till en individ som i föreläget inte arbetade och som uppbar försörjningsstöd. Lägsta potential på individnivå var 516 000 kr. Den totala potentialen på ett års basis utgjorde 15,2 mkr vid projektets start för populationen, motsvarande 608 000 kr per deltagare.

¹ Anledningen till att vi valt 27 150 kr som "referenslön" är att när payoff startade sin verksamhet år 2007 var genomsnittslönen för heltidsarbete i Sverige 27 150 kr i månaden. Trots att genomsnittslönen stigit sedan dess har vi valt att (tillsvidare) behålla denna referenslön för att underlätta jämförelsen mellan olika projekts resultat.

Tabell 1. Sammanställningen visar projektets samhällsekonomiska potential i före- och efterläge samt projektets verkningsgrad

	Kort sikt
Tillgänglig potential i föreläge, varav	15 209 000 kr
produktion	14 437 000 kr
vård, omsorg och handläggning	772 000 kr
Faktisk produktion i föreläge	0 %
Faktisk produktion i efterläge	26 %
Utnyttjad potential, varav	4 177 000 kr
produktion	3 964 000 kr
vård, omsorg och handläggning	212 000 kr
Verkningsgrad, varav	27 %
produktion	27 %
vård, omsorg och handläggning	27 %
Kostnad per verkningsgrad	5 500 kr
Kvarvarande potential i efterläge	15 191 000 kr

Genom att vissa deltagare kommer in i arbete i kombination med minskat vård- och omsorgsbehov frigörs en del av den ursprungliga, tillgängliga potentialen. Den dag alla kommit in i heltidsarbete utan subventioner och inte konsumerar någon vård och omsorg har all potential frigjorts. Det innebär att minskad potential ska tolkas som att projektet har gått i positiv riktning. I detta fall har potentialen minskat ("utnyttjad potential") med 4,2 mkr, vilket motsvarar en verkningsgrad på 27 procent. Utslaget per deltagare motsvarar den minskade kostnaden 167 000 kr och den kvarvarande potentialen 441 000 kr.

Beräknar vi den långsiktiga potentialen utifrån ett sannolikt perspektiv baserat på antagandet att deltagande individer behåller den status avseende arbete och vårdkonsumtion de har när de lämnar projektet under halva tiden fram till förväntad pensionsålder är potentialen för hela urvalet 180 mkr. Utslaget per deltagare motsvarar det 7,2 mkr. Även om detta belopp till stor del är hypotetiskt visar de på vilka enorma potentialer som det ligger i ett reducerat utanförskap!

Potentialens fördelning på produktion och real resursförbrukning

En fördjupad analys som åskådliggör projektets resultat mer i detalj är att beskriva hur deltagarnas potential har utnyttjats dels genom förändrad produktion, dels genom förändrat behov av vård, omsorg och handläggning i efterläget jämfört med föreläget.

De blå staplarna i figur 1 beskriver dels tillgänglig potential i föreläget, dels kvarvarande potential i efterläget. Att stapeln i efterläget är kortare beror på att viss pot-

ential (3,4 mkr) frigjorts främst genom att flera av deltagarna kommit in i arbete i efterläget jämfört med föreläget.

Figur 1. Projektets potential i före- respektive efterläge. Den ökade produktionen (röd stapel till höger) inklusive den minskade reala resursförbrukningen (gulgrön stapel till höger) motsvarar en verkningsgrad på kort sikt på 27 procent.

Den totala potentialen i föreläget (15,2 mkr) var fördelad på möjligt produktionsutrymme (14,4 mkr) och möjlig minskad förbrukning av reala resurser (0,8 mkr).

Genom ökad produktion och minskat behov av olika resurser har den totala potentialen minskat med 27 procent vilket åskådliggörs av skillnaden mellan de blå staplarna i figuren ovan. I kronor motsvaras det av 4,2 mkr, fördelat på 4 mkr på ökad produktion och 0,2 mkr på minskat behov av vård, omsorg och handläggning. Detta resultat åskådliggörs av de båda staplarna till höger över rubriken ”Skillnad”.

Intäkter

I tabell 2 nedan redovisas en sammanställning över de intäkter IVAR genererat på kort sikt (ett år) för samhället som helhet samt uppdelat på kommun, landsting och stat.

I tabell 3 följer en motsvarande redovisning för statens olika sektorer samt för individen/hushållet och försäkringsgivarna. De prognostiserade intäkterna på medellång sikt, fem år, redovisas för samhället som helhet samt för vissa sektorer i samhället; kommun, landsting och stat.

Inom den statliga sektorn särredovisas intäkter på medellång sikt även för Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Anledningen till att intäkterna på medellång sikt inte redovisas för övrig stat, individ/hushåll och försäkringsgivarna är att dessa uppgifter inte är så relevanta i sammanhanget. Förutom dessa uppgifter redovisas även spannen i utfallen, dvs. maximi- och minimivärden på intäkterna för de olika sek-

torerna på individnivå, såväl på kort som på medellång sikt. Likaså redovisar vi medelvärden på de kortsiktiga intäkterna.

Tabell 2. Intäkter på kort och medellång sikt för samhället som helhet samt för den offentliga sektorn.

	Kort sikt, ett år	Maxvärde på individnivå	Minvärde på individnivå	Medellång sikt, fem år
Samhället	4 177 000 kr	396 000 kr	-100 000 kr	20 884 000 kr
Kommun	1 721 000 kr	231 000 kr	-27 000 kr	8 604 000 kr
Landsting	339 000 kr	20 000 kr	0 kr	1 696 000 kr
Staten	1 319 000 kr	127 000 kr	-120 000 kr	6 597 000 kr

Som framgår av tabell 2 beräknas den samhällsekonomiska intäkten, baserad på de 25 deltagarnas produktion på kort sikt (ett år) vara 4,2 mkr. På medellång sikt (fem år) beräknas intäkten till 20,9 mkr. Per deltagare motsvarar intäkten för samhället på kort sikt 167 000 kr och på medellång sikt 835 000 kr.

Tabell 3. Intäkter på kort och medellång sikt för statens olika sektorer samt övriga sektorer i samhället.

	Kort sikt, ett år	maxvärde på individnivå	minvärde på individnivå	Medellång sikt, fem år
Arbetsförmedlingen	-72 000 kr	0 kr	-72 000 kr	-360 000 kr
Övrig stat	1 391 000 kr	127 000 kr	-120 000 kr	6 957 000 kr
Individerna/hushållen	388 000 kr	97 000 kr	-159 000 kr	1 942 000 kr
Försäkringsgivarna	409 000 kr	25 000 kr	0 kr	2 044 000 kr

Åtgärdskostnaden för de 25 personer som ingår i utvärderingen har varit 3,8 mkr inklusive indirekta skatter. Utslaget per deltagare motsvarar det en kostnad på 151 000 kr. Kommunen står för 60 procent och staten/EU för resterande 40 procent av finansieringen. Sammanställningen finns redovisad i tabell 4.

Tabell 4. Kostnader för projektets genomförande för samhället som helhet samt för berörda aktörer.

	Totalt	Per deltagare
Samhället som helhet	3 786 128 kr	151 445 kr
Kommunen	1 826 831 kr	73 073 kr
Staten/EU	1 217 888 kr	48 716 kr
Övrig stat	741 409 kr	29 656 kr
Staten totalt	1 959 296 kr	78 372 kr

Resultat/lönsamhet

I tabell 5 nedan redovisas en sammanställning över projektets resultat/lönsamhet för samhället som helhet och för kommunen, landstinget, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt för staten totalt. Lönsamheten redovisas såväl ur ett kortsiktigt som

ett medellångt perspektiv. Dessutom redovisas, där det är relevant, payoff-tiden, vilken anger efter hur lång tid åtgärdskostnaden är ”betald” i form av ökade intäkter och/eller minskade kostnader.

Samhället som helhet

Lönsamheten för samhället är 391 000 kr på kort sikt motsvarande 16 000 kr per deltagare.

Tabell 5. Lönsamhet på kort och medellång sikt samt payoff-tid för samhället som helhet samt för olika sektorer i samhället.

	Kort sikt, ett år	Maxvärde på individnivå	Minvärde på individnivå	Medellång sikt, fem år	Medelvärde, kort sikt	Payoff-tid
Samhället	391 000 kr	245 000 kr	-251 000 kr	17 097 000 kr	16 000 kr	11
Kommun	-106 000 kr	158 000 kr	-100 000 kr	6 777 000 kr	-4 000 kr	13
Landsting	339 000 kr	20 000 kr	0 kr	1 696 000 kr	14 000 kr	i.v.
Staten totalt, varav	-640 000 kr	49 000 kr	-198 000 kr	4 637 000 kr	-26 000 kr	18
Arbetsförmedlingen	-72 000 kr	0 kr	-72 000 kr	-360 000 kr	-2 900 kr	i.v.
Försäkringskassan	0 kr	0 kr	0 kr	0 kr	0 kr	i.v.
Övrig stat	-568 000 kr	49 000 kr	-198 000 kr	6 215 000 kr	-23 000 kr	

Projekt IVAR har en återbetalningstid på elva månader för samhället.

Kommunen

Kommunen uppvisar en negativ lönsamhet på kort sikt, -106 000 kr med en återbetalningstid på 13 månader. På medellång sikt är lönsamheten 6,8 mkr.

Staten totalt

Staten totalt, dvs. Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen plus övriga effekter som påverkar staten, har en negativ lönsamhet på kort sikt, -640 000 kr med en återbetalningstid på 18 månader

Känslighetsanalyser

Genom att genomföra tre olika typer av känslighetsanalyser kan vi studera hur lönsamheten påverkas om någon eller några av förutsättningarna för utvärderingen ändras i olika avseenden.

Den första känslighetsanalysen syftar till att analysera hur det uppnådda resultatet påverkas om vi antar att andra faktorer, än de inom projektet vidtagna, påverkat utfallet. Exempel på sådana ”exogena variabler” kan vara konjunkturer, händelser i individens privata liv, kortsiktiga undanträngningseffekter etc.

Den andra känslighetsanalysen visar hur det uppnådda resultatet påverkas om vi exkluderar extremvärden (de tre bästa och de tre sämsta) på individnivå.

Den tredje analysen visar hur lönsamheten påverkas om åtgärdskostnaden avskrivs under den faktiska projektiden, tre år.

Känslighetsanalys 1, påverkan av yttre faktorer

Om man antar att 25 procent av deltagarna (motsvarande 6,25 st.) nått sin förbättrade status även utan medverkan i projektet, hur påverkas lönsamheten för samhället? Beräkningen genomförs på så sätt att vi reducerar intäkten med 25 procent medan den totala kostnaden behålls. Den totala intäkten för samhället reduceras till 3,1 mkr medan kostnaden alltså är 3,8 mkr. Resultatet av detta blir att lönsamheten är negativ, -654 000 kr, motsvarande -26 100 kr per deltagare (jämfört med 391 000 kr respektive 16 000 kr utan den 25 procentiga reduktionen i intäkt). Återbetalningstiden ökar med fyra månader till 15 månader.

Känslighetsanalys 2, resultatets stabilitet

En alternativ känslighetsanalys vid en urvalsstudie baseras på att man exkluderar extremvärden (i detta fall det enskilt högsta och det enskilt lägsta) från de ekonomiska beräkningarna. På så sätt kan man undvika att några enskilda värden som kommit med i urvalet snedvrider resultatet på ett icke representativt sätt.

Exkluderar vi nu dessa extremvärde sjunker intäkten från totalt 4,2 mkr till 3,9 mkr. Lönsamheten per deltagare sjunker då från 15 600 kr till 3 800 kr på ett års sikt. Återbetalningstiden ökar i detta fall från elva till 12 månader.

Känslighetsanalys 3, åtgärdskostnaden avskrivs på tre år

En tredje känslighetsanalys kan genomföras genom att projektkostnaden "avskrivs" på tre år. Kostnaden per år blir då $3,8/3 = 1,3$ mkr vilket ger en kortsiktig positiv lönsamhet på cirka 2,9 mkr. Motsvarande siffra utan avskrivning är 391 000 kr.

Jämförelser med likartade projekt

Den klassificering av våra utvärderingar som payoff tillämpar möjliggör en relevantare jämförelse mellan likvärdiga projekt och verksamheter, dvs. verksamheter som har liknande förutsättningar. IVAR tillhör, enligt vår klassificeringsterminologi, klass T9. Det innebär att vi utvärderat verksamheten med vår standardmetod, 12 månader före och efter deltagandet, att målet är att få in deltagarna i arbetslivet, att utanförskapet är relativt omfattande och att resurserna i verksamheten är stora.

Jämförande värden

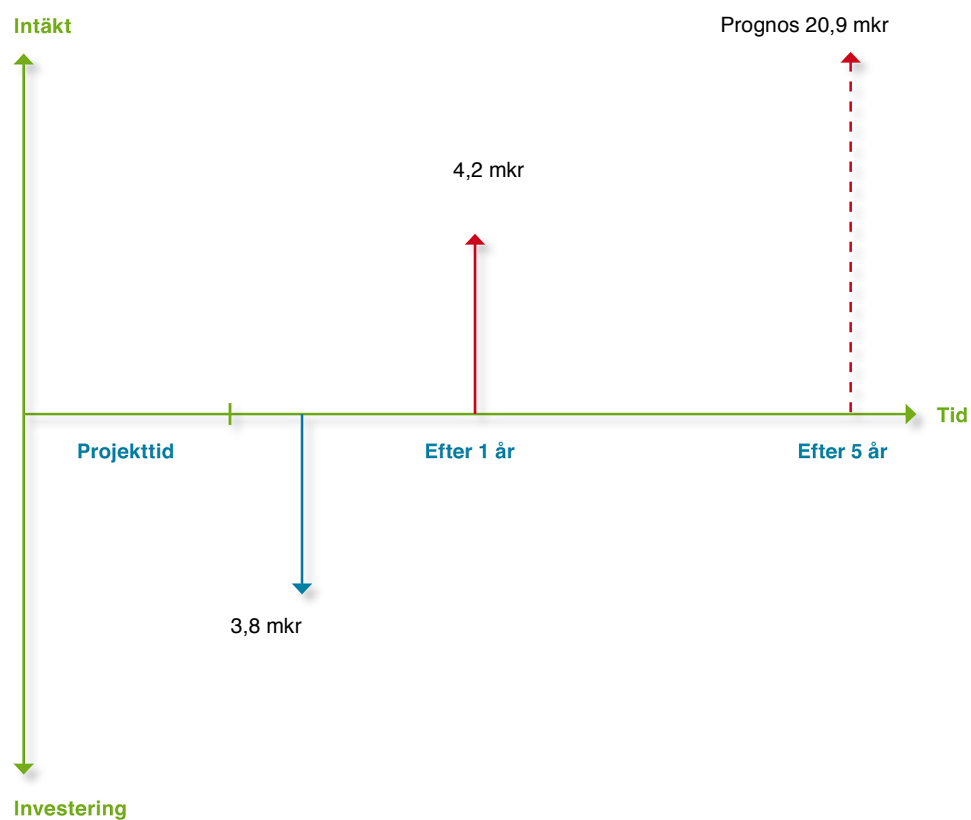
Om vi jämför resultatet för IVAR med de tio övriga projekt eller verksamheter inom klass T9 som payoff utvärderat de senaste sex åren framgår följande (snittvärdet för de tio övriga i parentes):

- Återbetalningstid, elva månader (30 månader). Detta innebär en väsentligt kortare återbetalningstid än genomsnittet inom klassen.

- Lönsamhet per deltagare kort sikt, 15 600 kr (-62 000 kr). Detta innebär en väsentligt bättre lönsamhet på kort sikt än genomsnittet inom klassen.
- Lönsamhet per deltagare medellång sikt, 684 000 kr (258 000 kr). Detta innebär en väsentligt bättre lönsamhet på medellång sikt än genomsnittet inom klassen.
- Potentialen per deltagare i föreläget är 608 000 kr (614 000 kr). Detta innebär en något lägre potential i föreläget än genomsnittet inom klassen.
- Verkningsgrad 27 procent (12 procent). Detta innebär en väsentligt högre verkningsgrad än genomsnittet inom klassen.
- Åtgärds kostnad per deltagare, 151 000 kr (139 000 kr). Detta innebär en något högre åtgärds kostnad än genomsnittet inom klassen.
- Kostnad per verkningsgrad, 5 500 kr (15 500 kr). Detta innebär en väsentligt lägre kostnad per verkningsgrad än genomsnittet inom klassen.

Sammanfattning av den ekonomiska analysen

I figur 3 nedan sammanfattar vi resultatet av den samhällsekonomiska analysen för de 25 deltagare som ingår i utvärderingen. Den gröna nedåtriktade pilen illustrerar åtgärds kostnaden medan de röda uppåtriktade pilarna illustrerar intäkter på kort och medellång sikt.

Figur 3. Figur som illustrerar projektets åtgärds kostnad samt de intäkter som projekt IVAR genererat på kort respektive medellång sikt.

Sammanfattning

Samhället

Denna slutrapport visar att projekt IVAR är lönsamt för samhället elva månader efter att de 25 deltagarna lämnat insatsen. Anledningen till det lönsamma resultatet är att många av deltagarna kunnat lämna sitt beroende av försörjningsstöd och erhållit arbete. Intäkten för samhället pga. detta är dels minskad handläggning av försörjningsstöd men också - och framför allt - värdet av den produktion som därmed skapas.

Den samhällsekonomiska potentialen i föreläget (perioden 12 månader före insats) var i genomsnitt 608 000 kr medan den i efterläget (perioden 12 månader efter insats) minskat till 441 000 kr. Skillnaden utgörs av den genomsnittliga intäkten per deltagare, 167 000 kr. Verkningsgraden är därmed 27 procent ($167\,000/608\,000$) vilket är, jämfört med andra liknande projekt ett mycket bra utfall.

Genom att den samhällsekonomiska kostnaden för att driva projektet varit cirka 151 000 kr per deltagare är lönsamheten uttryckt monetärt (i kronor) 16 000 kr ($167\,000 - 151\,000$). Uttryckt på ett annat sätt är avkastningen per satsad krona 1,10 ($167\,000/151\,000$) med en återbetalningstid på 11 månader ($((151\,000/167\,000)*12)$).

Om resultatet efter ett år bibehålls oförändrat i ytterligare fyra år är intäkten per deltagare 835 000 kr vilket ger en lönsamhet på medellång sikt på 684 000 kr per deltagare. Anledningen till att lönsamheten blir så pass hög relativt lönsamheten efter ett år (16 000 kr) är att kostnaden för projektet helt och hållet tagits under det första året efter avslutad insats. Ett alternativt sätt att hantera detta är att "skriva av" kostnaden under tre år vilket skulle gett en lönsamhet år ett på 117 000 kr per deltagare jämfört med de 16 000 kr utan "avskrivning"

Den stora frågan är således om den prognosticerade lönsamheten efter fem år kommer att realiseras? Givetvis är detta inget vi med säkerhet kan uttala oss om redan nu eftersom det är så många olika faktorer som påverkar, och kommer att påverka, alla de 25 deltagarnas situation på arbetsmarknaden.

Det som talar emot denna utveckling är att många av deltagarna har kommunala anställningar som är mer eller mindre kraftigt subventionerade av kommunen. Kan inte de berörda deltagarna bibehålla dessa arbeten alternativt - och ännu hellre - komma vidare in på den öppna arbetsmarknaden är risken stor att de minskar sitt bidrag till samhällets produktion (BNP).

Det som talar för utvecklingen mot bibehållen (eller ännu hellre ökad) lönsamhet är att deltagarna stärks så pass mycket under insatsen att de med ökad kompetens och ökat självförtroende kan ta steget från kommunala subventionerade anställningar till jobb på den öppna arbetsmarknaden. Inte minst pga. demografiska skäl kommer arbetsmarknaden - såväl den privata som den offentliga - behöva "nya" sökanden inom kort då alla 40-talister lämnat arbetslivet.

En annan faktor som pekar i positiv riktning är att flera av deltagarna sökt sig till utbildning. På kort sikt genererar detta inga intäkter för samhället förutom att de som

uppburit försörjningsstöd bidrar till samhället genom att några socialsekreterare kunna frigöra tid för andra arbetsuppgifter/kommuninvånare. Snarare tvärtom, utbildningen är på kort sikt en kostnad för samhället även om det egentligen är frågan om en investering som kan ge mycket god avkastning såväl för deltagaren själv som för samhället som helhet. Det innebär att när utbildningen väl är avklarad har dessa personer stärkt sina möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden vilket - allt annat lika - påverkar intäkten och därmed lönsamheten i mycket positiv riktning.

Hur vi än spekulerar i positiva och negativa riktningar finns endast ett möjlighet till att ge svar på frågan om projektet kommer vara lönsamt även på längre sikt och det är att göra en uppföljande utvärdering om fyra - fem år. Då, och först då, vet vi svaret på denna mycket intressanta fråga!

Kommunen

För Sollefteå kommun - eller rättare sagt kommunsektorn som helhet² - är resultatet av projektet positivt på kort sikt, ett år. Visserligen är kommunens kostnader högre än dess intäkter på kort sikt med en liten negativ lönsamhet på cirka -4 000 kr per deltagare. På medellång sikt bedömer vi dock att lönsamheten är 271 000 kr per deltagare. Detta resultat är dock delvis en chimär så till vida att om vi valt att redovisa kostnaden som en investering skulle utfallet för kommunen varit positivt redan under det första året!

Vad består då kommunens intäkter och kostnader av? På intäktssidan är de ökade skatteintäkterna och det minskade försörjningsstödet/bidraget ungefär lika stort (cirka 29 000 kr vardera) per deltagare på kort sikt, ett år.

Att det minskade försörjningsstödet/bidraget enbart är cirka 29 000 kr per deltagare trots att bara en handfull deltagare har försörjningsstöd i efterläget beror på att detta belopp är ett netto mellan vad kommunen sparat i icke utbetalt försörjningsstöd (cirka 89 000 kr per deltagare) och den kostnad kommunen haft i lönesubvention för de deltagare som erhållit anställning inom kommunens AME i efterläget (cirka 60 000 kr per deltagare).

En ytterligare intäkt utgörs av nettot mellan värdet av den frigjorda arbetstiden för de socialsekreterare som handlägger och betalar ut försörjningsstödet och de resursinsatser kommunen deltar med i efterläget, fr. a i form av utbildning. Denna intäkt motsvarar nästan 11 000 kr per deltagare.

Kostnaden för kommunen utgörs av den del av den totala projektkostnaden som kommunen står för, dvs. 60 procent av 3,045 mkr³ vilket motsvarar cirka 73 000 kr per deltagare.

² Vårt utjämningsystem gör att i princip alla andra kommuner i Sverige påverkas av vad som sker i Sollefteå kommun.

³ Exklusive indirekt skatt

Jämförelser med likartade projekt

Även om det är en grannlaga uppgift att jämföra resultatet för ett projekt med resultatet för andra projekt så har vi försökt att göra dessa jämförelser mer rättvisa genom att klassificera våra utvärderingar på det sätt som redovisats ovan.

Vi kan då konstatera att projekt IVAR har bättre utfall i alla de fyra nyckeltal vi använder oss av för att redovisa ett projekts produktivitet och lönsamhet. Nyckeltalen för samhället är följande (med utfallet i parentes);

- Återbetalningstid, elva månader. Beskriver projektets lönsamhet.
- Lönsamhet per deltagare kort sikt, 15 600 kr. Beskriver projektets lönsamhet efter ett år.
- Lönsamhet per deltagare medellång sikt, 684 000 kr. Detta är en prognos på projektets lönsamhet efter fem år.
- Verkningsgrad 27 procent. Beskriver projektets produktivitet.

Rapporten är sammanställd av Claes Malmquist, 2014-03-25

Kontaktperson payoff: Claes Malmquist, claes@payoff.se

Kontaktperson för projekt IVAR: Salim Khater, salim.khater@solleftea.se

Bilagor

- Kompletterande samhällsekonomisk utvärdering i tabell.
- Presentation av NyttoSam.

Bilaga 1

Kompletterande tabell, samhällsekonomisk utvärdering

I tabell 7 redovisas intäkterna på kort sikt uppdelade i finansiella och reala effekter för kommun och landsting. Uppgifterna avseende de totala värdena i tabellerna gäller den population som ingått i utvärderingen. De max- och minvärden som anges avser lägsta och högsta värde på kort sikt på individnivå.

Tabell 7. Intäkter på kort sikt, finansiella och reala effekter för kommunen och landstinget.

	Kort sikt, ett år	Maxvärde på individnivå	Minvärde på individnivå	Medelvärde
Kommun, <i>varav</i>	1 721 000 kr	231 000 kr	-27 000 kr	69 000 kr
ekonomiskt bistånd	709 000 kr	187 000 kr	-86 000 kr	28 000 kr
skatt	744 000 kr	44 000 kr	0 kr	30 000 kr
omsorg och handläggning	269 000 kr	37 000 kr	-81 000 kr	11 000 kr
Landsting, <i>varav</i>	339 000 kr	20 000 kr	0 kr	14 000 kr
skatt	339 000 kr	20 000 kr	0 kr	14 000 kr
sjukvård	0 kr	0 kr	0 kr	0 kr

Bilaga 2

Vad är NyttoSam?

payoff's metod NyttoSam har sitt ursprung i ett annat samhällsekonomiskt verktyg, SamPop. Under år 2007 tog payoff över rättigheterna till SamPop från Arbetslivsresurs AB. SamPop togs ursprungligen fram av Samhall Resurs AB för drygt tio år sedan. Därefter har metoden vidareutvecklats och uppdaterats och fått namnet NyttoSam.

Med stöd av NyttoSam genomför payoff utvärderingar och analyser av verksamhet och verksamheter, som syftar till att minska utanförskapet i samhället och som ska leda till att individernas självförsörjningsgrad ökar. Uppdraget inbegriper utbildning riktad mot uppdragsgivaren, support under uppgiftsinsamlingen, ev. delrapporter samt en slutrapport som redovisas direkt hos kund.

Kortfattat fungerar metoden på följande sätt: genom att kartlägga en individs livs- och försörjningssituation under en period av 12 månader FÖRE en åtgärdsperiod och sedan jämföra detta med motsvarande situation under en period av 12 månader EFTER åtgärden beräknar NyttoSAM de ekonomiska effekter som uppstått. Effekterna beräknas för såväl samhället som helhet, som för olika aktörer. De aktörer som redovisas separat i programmets standardversion är kommun/stad, landsting/region, Försäkringskassa, Arbetsförmedlingen, övrig stat, staten totalt, försäkringsgivarna (via inbetalningar till avtalsförsäkringarna) och individen själv.

NyttoSAM ska ses som ett metod, som visar storleksordningen på utfallet av de vidtagna åtgärderna för samhället och respektive aktör. Utfallets precision är till stor beroende av kvaliteten på inmatade uppgifter – ju bättre underlag desto säkrare att utfallet är pålitligt.

Metodens struktur bygger på de lagar, regler och system som gäller i dagens samhälle samt ett antal antaganden och avgränsningar, se nedan. Skattelagstiftningen, socialförsäkringssystemet, standardkostnader för olika offentliga tjänster, högkostnads-skydd samt regler för olika arbetsmarknadsåtgärder är några av de delar som ingår i programmet.

Trots metodens solida och matematiskt korrekta karaktär vill vi inom payoff betona att alla de ekonomiska konsekvenser, som är kopplade till en individs rehabilitering är svåra att identifiera, mäta och beräkna. Särskilt komplicerat är att beräkna det ekonomiska värdet av ”mjuka” s.k. ”icke-ekonomiska” effekter, som förhöjd livskvalitet, bättre hälsa, minskat lidande m.m. Vi har därför valt att inte ta med sådana effekter i våra kalkyler. Den marginella osäkerhet som finns i programmets utfall gör att vi avrundar de beräknade värdena till jämna tusentals kronor.

Följande avgränsningar och antaganden har gjorts:

- Inga undanträngningseffekter förekommer. Skapade jobb är ytterligare jobb på arbetsmarknaden.
- Alla resursbesparingar kan omfördelas och användas där behov föreligger även i det korta perspektivet.
- Ev. inkomstökningar för individen leder till ökad konsumtion i samhället, inget sparande förekommer.
- Alla ekonomiska konsekvenser gäller i ett ”första led”. Eventuella s.k. multiplikativa effekter – effekter i nästkommande led – ingår således inte.
- Enbart ekonomiska effekter ingår i analysen. Eventuella ”icke-ekonomiska” effekter på livskvalitet och välbefinnande prissätts inte och ingår därmed inte heller i beräkningarna.
- De ekonomiska effekter som ingår gäller bara den specifika individen. Eventuella spin-off effekter som uppkommer för familj och omgivning ingår inte.
- Programmet förutsätter att allt som produceras av de personer som arbetar/kommer i arbete är efterfrågat på marknaden.

- Den intäkt som staten har i form av olika indirekta skatter bygger på den produktion som individen åstadkommer och inte den konsumtion som han/hon kan orsaka.
- De indirekta skatterna (punktskatter och mervärdesskatter) som påläggs vid beräkandet av effekter på BNP bygger på ett genomsnitt av alla olika skattesatser som förekommer.
- Programmet förutsätter att utbetalade lönebidrag alltid är anpassade till individens produktivitet, innebärande att arbetsgivaren inte kan göra någon vinst på den del av produktionen som denne kompenseras för med lönebidrag.
- Lönebidraget står i omvänd relation till individens produktivitet.
- Programmet förutsätter att utbetalade lönebidrag alltid är anpassade till individens produktivitet, innebärande att arbetsgivaren inte kan göra någon vinst på den del av produktionen som denne kompenseras för med lönebidrag.
- Lönebidraget står i omvänd relation till individens produktivitet.

Förklaring till några av nyckeltalen i Nyttosam:

- *Intäkter*; för samhället skapas intäkter genom att en person kommer i egen försörjning i ett arbete. Alternativt skapas intäkter genom att en person inte längre tar del av vård eller andra insatser som kräver arbetskraft. En deltagare som har ett försörjningsstöd innan projektet och som har inkomst av lön efter projektet skapar intäkter genom minskade kostnader för de resurser som frigjorts vid handläggningen. Kommunen har också minskade kostnader för försörjningsstödet samt ökade skatteintäkter. Motsatsen kan också gälla att en person efter ett projekt inte har skapat intäkter utan genererat högre kostnader genom att det t ex funnits ett behov av rehabilitering.
- *Kostnader*; avser de resurser som projektet använt för att genomföra projektet, både egna och eventuellt externa kostnader ingår.
- *Lönsamhet*; beräknas som skillnaden mellan intäkter och kostnader.
- *Återbetalningstid*; den tid det tar för projektet att nå "break-even", vilket innebär att projektets intäkter är lika stora som kostnaderna.
- *Potential*; vi har tagit fram en schablon för den genomsnittliga årliga kostnaden för att en person inte arbetar och till denna kostnad adderas den faktiska kostnaden för typfallens förbrukning av vård, omsorg och handläggning.
- *Verkningsgrad*; är också ett eget framtaget nyckeltal kopplat till Nyttosam. Verkningsgraden beskriver hur stor andel av deltagarens samhällsekonomiska kostnad som frigörs under det första året efter att deltagaren lämnat projektet alternativt när resultatavstämningen gjorts. Kostnaden är beräknad utifrån dennes utanförskap under en period av 12 månader före projektet. Exempel; om kostnaden initialt är 600 000 kr och det skapas ett värde på 120 000 kr under en period av 12 månader efter projektet/resultatavstämningen motsvarar det en verkningsgrad på 20 procent. Den årliga samhällsekonomiska kostnaden för utanförskapet (600 000 kr i vårt exempel) är baserat dels på det produktionsvärde som skapas av en vuxen person med 27 150 kr i månadslön utan lönesubvention, dels på personens konsumtion av samhälleliga resurser.

Ovanstående nyckeltal är de vanligaste vi relaterar till men vi redovisar också ytterligare nyckeltal kopplat till kostnaderna för projektet. Nyckeltalen presenteras också baserat på utfallet på kort sikt, 12 månaders efterläge, i vanliga fall efter att deltagaren kommit i t ex arbete, studier eller någon annan av de resultatmått som är aktuella för projektet. Alternativt redovisas nyckeltalen på fem år, medellång sikt, som bygger på en prognos av resultatet efter ett år.